Raadsinformatiebrief

Datum	18 juli 2023	Zaaknummer	2387692
		Portefeuille	Werk, Jeugd, Kunst & Cultuur en Energie M.H.B. Roozendaal
Onderwerp	Raadsinformatiebrief Actieplan Energiebesparing en Lokale Isolatieaanpak		

Behandeling in commissie
Niet van toepassing

Kennisnemen van:
Actieplan Energiebesparing en Lokale Isolatieaanpak

Aanleiding
Vanuit de RES heeft Meierijstad zich gecommitteerd aan een besparingsdoelstelling van 11% van haar energieverbruik (elektriciteit en warmte) per 2030. Om dat te bereiken moeten we de verduurzaming van de gebouwde omgeving aanzienlijk versnellen. In het collegewerkprogramma is een duidelijke prioriteit gegeven aan energiebesparing. We hebben de afgelopen jaren ingezet op veel verschillende activiteiten en projecten die bijdragen aan energiebesparing in onze gemeente. We hebben inmiddels diverse ‘jassen’, maar wat ontbrak was een goede kapstok, oftewel een duidelijk beeld van de samenhang, korte- en middellang termijn ambities en een overzicht van de activiteiten die daaraan bijdragen. Die kapstok, in de vorm van een Actieplan Energiebesparing, als onderdeel van de gehele Energietransitie, hebben we nu beschreven. Onderdeel van het Actieplan Energiebesparing is de aanpak Energiearmoede, waar we sinds begin 2023 uitvoering aan geven. Deze aanpak zetten we voort en breiden we uit met een Lokale Isolatieaanpak waarmee we nog een stapje verder gaan in het ondersteunen van (kwetsbare) inwoners bij energiebesparing. Het rijk stelt vanuit het Nationaal Isolatieprogramma ruim 1,5 miljoen voor Meierijstad beschikbaar om tot en met 2026 woningen mee te gaan isoleren. Voor de jaren daarna is er ook budget beschikbaar. Om de subsidie aan te kunnen vragen is een collegevoorstel nodig. Ook worden er opnieuw middelen beschikbaar gesteld voor de aanpak van Energiearmoede door gemeenten. Alle middelen vanuit het rijk willen we inzetten om uitvoering te geven aan het Actieplan Energiebesparing.

Kernboodschap
Actieplan Energiebesparing
Het college heeft het Actieplan Energiebesparing vastgesteld, als onderdeel van de gehele Energietransitie. Het actieplan geeft een duidelijk beeld van alle activiteiten die bijdragen aan de energiebesparingsopgave, maar ook van de samenhang, korte- en middellang termijn ambities en de financiële en personele consequenties. We zien dat de wereld snel verandert, zeker binnen de energietransitie. Zowel qua wetgeving, subsidies/financiën als techniek. Het Actieplan Energiebesparing is daarom gebouwd in een vorm die het dynamische karakter van het Actieplan ondersteund: een database in Exel. In die vorm kan het Actieplan eenvoudig worden gemonitord en geactualiseerd. Bij het Actieplan is een oplegger gemaakt, wat de context, aanleiding, inhoud

en vervolgstappen van het actieplan beschrijft. Zie hiervoor bijlage 1: *Oplegger Actieplan Energiebesparing*

Lokale Isolatieaanpak
Het rijk stelt vanuit het NIP (nationaal isolatieprogramma) subsidie beschikbaar waarmee we in totaal 3.860 woningen in Meierijstad kunnen helpen isoleren, in de periode t/m 2030. De gelden (in totaal 5,6 miljoen) komen in drie tranches beschikbaar. Voor de 1e tranche (2023-2026) kan Meierijstad 1,6 miljoen aanvragen. Hiervoor moeten 1.071 woningen voor 2027 minimaal één isolatiemaatregel hebben uitgevoerd. Het rijk geeft met het beschikbaar stellen van de middelen al een focus mee in de doelgroep. De middelen moeten namelijk worden besteed aan woningen met 1) een laag energielabel (D,E,F,G) en 2) een WOZ-waarde onder NHG of de gemiddelde WOZ-waarde van de gemeente. Voor aanvraag van de subsidie is een plan van aanpak op hoofdlijnen nodig. Hierin beschrijven we hoe we de middelen in Meierijstad willen inzetten. Uitgangspunt daarbij is dat de middelen volledig worden ingezet voor het isoleren van woningen. Voor de uitvoeringsorganisatie gebruiken we lokale middelen. Hiervoor is een voorstel voor de begroting van 2024 ingediend.

Extra middelen Energiearmoede
Het Rijk heeft eerder twee tranches energiearmoede middelen beschikbaar gesteld. Deze zijn aangewend voor de Aanpak Energiearmoede. Er is in juli 2023 een derde tranche middelen aan Meierijstad beschikt ad € 400.212. Het college heeft besloten ook deze middelen aan te wenden voor de uitvoering van het Actieplan Energiebesparing. De uitvoeringstermijn voor het totaal aan middelen Energiearmoede zal worden verlengd naar 31-12-2025.

Communicatie
Bij de totstandkoming, maar ook bij de uitvoering van het Actieplan Energiebesparing zijn veel verschillende partners betrokken. We communiceren ook op diverse momenten en onderdelen met en soms vanuit hen. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is duidelijkheid naar de doelgroep en voorkomen dat de inwoners door de verschillende afzenders het spoor bijster raken.
Bij het Actieplan Energiebesparing hoort daarom ook een communicatiestrategie om inwoners te informeren over en betrekken bij energiebesparing. Het opstellen van die strategie is als activiteit voor 2023 opgenomen in het Actieplan Energiebesparing.
Het voorstel voor de lokale isolatieaanpak heeft een grote nieuwswaarde. Hiervoor wordt na vaststelling van de begroting een persbericht opgesteld.

De raad zal op een nog te plannen gelegenheid in Q3 of Q4 nader worden geïnformeerd over de verschillende activiteiten binnen het Actieplan Energiebesparing, waaronder de lokale isolatieaanpak.

Participatie
Om tot een goed actieplan te komen, maar ook voor het uitwerken van de actielijnen, is samenwerking met (externe) partners essentieel. Het actieplan zelf, maar ook de verschillende onderdelen (zoals de aanpak Energiearmoede en de lokale Isolatieaanpak) zijn in samenwerking met diverse partners tot stand gekomen. Ook is, hoewel indirect, op verschillende manieren de input vanuit inwoners zelf meegenomen: dit door de ervaringen en input van professionals en vrijwilligers die in gesprek zijn met inwoners nadrukkelijk mee te nemen.

Duurzaamheid
De voorgestelde aanpak sluit aan op het bereiken van de duurzaamheidsdoelstellingen van Meierijstad, onder andere het behalen van de RES-doelstellingen, het verminderen van de CO2 uitstoot en het creëren van bewustwording onder inwoners.

Financiën
Derde tranche energiearmoede
Het incidenteel benodigde bedrag van € 400.212 bij te ramen in de begroting 2023 op FCL 7928 (aanpak energiearmoede) en te verwerken in de *2e BERAP 2023.*

Dit bedrag wordt gedekt uit de incidentele extra baten voortvloeiend uit de specifieke uitkering aanpak energiearmoede die in juli 2023 zijn ontvangen. Deze baten in de begroting bij te ramen op FCL 7928 (aanpak energiearmoede).

Via SISA (Single Information Single Audit) wordt bij de jaarrekening 2023 verantwoording afgelegd over de besteding van de middelen.

Actieplan Energiebesparing
Voor de uitvoering van het Actieplan Energiebesparing zijn langdurig middelen noodzakelijk. De incidentele middelen die nu beschikbaar zijn, en nog komen, zijn nodig om een deel van het actieplan uit te voeren en op te zetten, maar zijn ontoereikend voor de gehele energiebesparingsopgave. De benodigde aanvullende middelen zijn aangevraagd en onderdeel van de integrale begrotingsonderhandelingen.

Lokale isolatieaanpak
Voor de lokale isolatie aanpak hanteren we de volgende begroting:

Totale benodigde financiering:	€ 2.564.000
Waarvan bijdrage NIP subsidie	€ 1.564.000
Waarvan bijdrage Energiearmoede	€ 248.000
Rest: Aangevraagd in begroting 2024	*€ 752.000*

Planning
Het Actieplan Energiebesparing bestrijkt de periode van 2023 t/m 2026. Echter, inzet op energiebesparing zal ook na die periode noodzakelijk zijn.
De Lokale Isolatieaanpak start met een 1e tranche t/m 2026, maar er zijn middelen aangekondigd t/m 2030.
De middelen Energiearmoede zijn te besteden t/m 2025 en worden daarom als eerste aangewend om een kwetsbare doelgroep te ondersteunen door in de Lokale Isolatieaanpak te kiezen voor een focus op de doelgroep Energiearmoede (inwoners met een laag inkomen/minima)

Bijlage(n)
- Oplegger Actieplan Energiebesparing

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris,	De burgemeester,
drs. M.G.C. Wilms-Wils RA	ir. C.H.C. van Rooij